

„Черните каси“ са истинското лице на изборите

ДОЦ. ГЕОРГИ МАНОЛОВ

Плащаш сега печелиш утре

■ Легалните форми на партийно финансиране набират скорост

„Черните каси“ са тайни, дублиращи и паралелни финансови структури, които на абсолютно незаконна основа набират догълнителни парични средства за предизборните кампании на политическите партии и за партийното финансиране изобщо. Начинът, по който функционират партийните „черни каси“ у нас, е пределно ясен и прост, тъй като се базира на два основни принципа - на пълната секретност и на двойното счетоводство.

За да разгадаем провикването на този „държавно-частен“ бизнес в държавата и порочното му вращаване в различните икономически сфери, следва да разграничим неговите основни структурни мрежи. Те могат да се групират в пет основни „бизнес мрежи“.

Първата се състои от всички структури, които перат мръсни пари и влизат в обхвата на т.нар. „черна икономика“ (наркобизнеса, търговията с оръжия, контрабандата на стоки, автомафията, хазарта, проституцията, нелегалното производство и т.н.).

Втората включва триестепенната верига частни фирми (на входа) - държавни предприятия - частни фирми (на изхода).

Третата обхваща фирмите на „сивата икономика“, или тези, които се занимават с нелегален внос и износ на необмислени и неакцизирани стоки.

В четвъртата са специализирани структури и частни фирми на „силовия бизнес“ (охранители и др.), които под прикритието на застрахователни и други компании вършат незаконна дейност, свързана с първите три мрежи.

Към петата мрежа следва да се причислят една част от множеството дребни и средни фирми, които в различ-

ГЕОРГИ А. МАНОЛОВ

ЦЕНАТА НА ИЗБОРИТЕ или как партиите си купуват властта

Доцент Георги Любенов Манолов е роден през 1958 г. в София. Доктор е на политическите науки. Ректор е на Колежа по икономика и администрация - Пловдив. Чете лекции по политология и политически маркетинг. Хоноруван преподавател в УНСС - София.

Публикуваният материал е част от новата му книга „Цената на изборите или как партиите си купуват властта“, която предстои да бъде пусната на пазара до края на месеца.

реждане“ на „черните каси“, който прозират от „полугалното“ привлича-

не на финансови ресурси за партиите. Той е пряко отражение на неперфектния законен регламент в страната, който създава обективни възможности за „принудително“ полузаконно финансиране на политическите партии у нас. Или, става дума за хилядите партийни имоти, които са публична собственост и които клетата българска държава е отдала под наем за жълти стотинки на родните партийни мастордонти (партиите, получили над 1% гласове на парламентарните избори). Ето какво показват

неумолимите цифри от одита на Сметната палата за изтеклата 2007 г.: общо в страната на 22-те български политически партии са дадени над 1400 имота (1000 от тях - в провинцията, и 400 - в столицата) за стопанисване и за партийна дейност, като средно незначителен наем (от порядъка на 10-20 лв. за кв.м.) политически реално управляват над 70 000 кв.м., или средно по 3500 кв.м. полезна площ на всяка една от тях. У одитния доклад се посочва, че

значителна част от тези имоти на безценни имоти политическите партии са преотдали на различни фирми, които са превърнали клубовете в кръчми, кази-на, безкапийници и т.н.

Голямата надкапан с държавата намира израз в обстоителството, че е налице двойка партийна печалба. От една страна, печалбата идва от ниските наеми за източители (дадени от страна на държавата), от които те в случая са припечелили „дребната“ сума от почти 9,5 млн. лв. само за една година. Докато от друга страна, от остатъкът на тези 9 331 988 лв. (без посочените по-горе 77 448 лв.) при всички положения се заделят пари за „черните партийни каси“, доколкото по договор винаги се плаща официална цена (за наега имот). „Излизъкът“ по него винаги се дава за внасяне на ръка (т.е. безотчетно) в същите тези незаконни каси.

Друг „полулегален“ източник за отбиване на пари в „черните каси“ на партиите у нас са всички онези приходи от т.нар. „неуловимо финансиране“. Неговата същност се изразява във факта, че то минава пряко през партийни-

те финанси (както вид дареие), а директно се „влива“ в различните прояви на кампанията като: посемане на високи хонорари, плащане на билбордове и друга реклама; наемане на автомобили, техника и други средства за предизборна агитация; ползване срещу сериозни възнаграждения на висококвалифицирани експертни екипи и т.н.

Навярно звучи приуцудливо, но за „черна каса“ се говори и в настоящия 40-ти български парламент, който през 2006 г. беше разтресен от поредния скандал, защото се оказа, че депутати въртели незаконно над 2 млн. лв. годишно. Става въпрос за парите, които се дават за наемане на експерти, съветници и сътрудници и които са около 2/3 от основното месечно възнаграждение на народните представители (над 700 лв.). Тези пари се привезждат на ръководствата на парламентарните групи от администрацията на Народното събрание, с които обаче депутатите се разплащали на ръка, без да сключават каквито и да било договори.

Не могат да се докажат без наличието на „черни каси“ десетки и десетки милиони левове, изразходвани в предизборните кампании, а именно: на местните избори 2003 г. са били „потрошени“ около 150 млн. лв.; на парламентарните избори 2005 г. са били „изфукани“ над 50 млн. лв.; и на общинските избори 2007 г. само в политически формации са били „гългнатии“ над 6 млн. лв. дарения от над 600 физически лица!?!

Това е истинското неподправено „лице“ на партийното финансиране в страната, колкото и да не ни харесват неговите балканско-ориенталски проявления.